

.....
Imię i nazwisko ucznia

.....
Pełna nazwa szkoły

Liczba uzyskanych punktów

**KONKURS POLONISTYCZNY DLA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ
ZESTAW ZADAŃ KONKURSOWYCH
ROK SZKOLNY 2019/2020**

ETAP DRUGI

Instrukcja dla ucznia

1. Zestaw konkursowy zawiera 9 zadań otwartych krótkiej i rozszerzonej odpowiedzi. **Niektóre zdania zawierają podpunkty.**
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy zestaw zadań jest kompletny.
Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
3. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
4. **Zadania zapisane w brudnopisie nie będą oceniane.**
5. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem.
6. Rozwiązania zapisane ołówkiem nie będą oceniane.
7. W nawiasach obok numerów zadań podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za dane zadanie.
8. Nie używaj korektora.

Czas pracy:
90 minut

Liczba punktów
możliwych
do uzyskania: **40.**

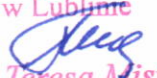
Do następnego etapu
przejdiesz, gdy
uzyskasz co najmniej
34 punkty.

**Pracuj samodzielnie.
POWODZENIA!**

Zatwierdzam

Przewodnicząca
Wojewódzkiej Komisji Konkursowej

mgr **Małgorzata Kołodyńska**

Kurator Oświaty
w Lublinie

mgr **Teresa Misiuk**

ZNANI BOHATEROWIE, ZNANE DZIELA, ZNANI TWÓRCY

Zadanie 1. (3p.)

Rozpoznaj na podstawie cytatu wypowiedzającego się w nim bohatera utworu, a następnie podaj tytuł tego utworu i określ jego gatunek literacki.

Cytat z utworu prezentujący bohatera	Bohater utworu wypowiedzający się w zacytowanym fragmencie	Tytuł utworu	Gatunek literacki
a) <i>Ach, co każesz, wszystko zrobię. Byłbym <u>zaraz</u> dopadł konia... Bom jest jeździec doskonały;</i>			
b) <i>Dobre moje córki, Z wami to nawet ubożyzna miła; A kto posieje dla Boga, nie straci. Zawsze ja myślę, że <u>wam</u> Bóg zapłaci...</i>			
c) <i>Ma talenta <u>śliczne</u>: Wziąłem po niej w posagu cztery wsie dziedziczne, Piękna, grzeczna, rozumna. Tym lepiej.</i>			
d) <i>W całym Rzymie ty jeden potrafisz mnie zrozumieć.(...) Oto jestem <u>cezarem</u> i świat należy do mnie, mogę wszystko.</i>			

Zadanie 2. (2p.)

Rozpoznaj funkcje składniowe wyrazów podkreślonych w zacytowanych fragmentach.

a).....

b).....

c).....

d).....

Zadanie 3. (5p.)

Przeczytaj uważnie poniższy tekst i wykonaj związane z nim polecenia.

Dodajmy, że powieściopisarz, jeśli nie zawsze jest, to przynajmniej zawsze powinien być obdarzony niepospolitą intuicją, a może nie za śmiałym wyda się wniosek, że powieść historyczna nie tylko nie potrzebuje być poniewieraniem prawdy dziejowej, ale może być jej objaśnieniem i dopełnieniem. Ona powlecze odpowiednią barwą szare mury wzniesione przez historię, ona wypełni odpowiednio ich szczeliny, odtworzy na mocy analogii odarte przez czas ornamenty, odgadnie to, co być mogło, wygrzebie, co zostało zapomniane, i nie przekręcając zdarzeń dziejowych, może ułatwić ich zrozumienie.

I może – bo odtworzy duszę człowieka lat minionych, jego namiętności, sposób myślenia – pokaże nam go, jak rzekłem wyżej, nie w mroku grobowej krypty, ale w świetle słonecznym.

Henryk Sienkiewicz *O powieści historycznej*
<http://www.polskietradycje.pl/artykuly/widok/465>

a) **(2p.)** Wyjaśnij sens sformułowania *powieściopisarz obdarzony niepospolitą intuicją* w odniesieniu do poznanych utworów Henryka Sienkiewicza.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

b) **(3p.)** Aby ukazać różne funkcje powieści historycznej, Henryk Sienkiewicz zastosował w artykule metafory. Zacytuj trzy różne przykłady metafor, a następnie zapisz, jaką konkretną funkcję powieści historycznej ukazują każda z nich.

UWAGA: Nie udzielaj odpowiedzi jednowyrazowych.

CYTAT	FUNKCJA POWIEŚCI HISTORYCZNEJ

a)	b)
----	----

Zadanie 4. (2p.)

Wypisz z zacytowanego powyżej tekstu artykułu

- a) przykład rzeczownika złożonego: .....
- b) przykład rzeczownika będącego nazwą czynności: .....
- c) przykład imiesłowu przymiotnikowego biernego: .....
- d) przykład imiesłowu przysłówkowego: .....

Zadanie 5. (2p.)

W rzeczowniku *światle* wskaż temat fleksyjny i końcówkę fleksyjną. Zapisz oboczności.

temat fleksyjny	końcówka fleksyjna	oboczności

Zadanie 6. (6p.)

Przeczytaj uważnie poniższy tekst i wykonaj związane z nim polecenia.

Sam [Aleksander Fredro] dawał wskazówki artystom i z nimi przeprowadzał próby. [...] Pisząc swe sztuki, miał wzgląd na szczególne własności talentu aktora, dla którego tę lub ową rolę przeznaczał, i z góry już się do tego stosował. Pod jego też okiem wyuczone były komedie jego na scenie lwowskiej przedstawiane tak doskonale, jak nigdy nigdzie podobno; był on bowiem wymagający i dopóty nie dopuścił przedstawienia, dopóki próby nie odpowiedziały zupełnie widokom autora. [...] Każda, najmniejsza nawet rola, była i być musiała doskonale przedstawioną, bo autor nie odstąpił, dopóki wszystko na włos po jego nie poszło myśli; przedstawienie więc każdej sztuki Fredrowskiej na lwowskiej scenie tworzyło harmonijną całość, w której każdy szczegół był wedle myśli autora uwydatniony i wszystkie postacie jakby żywcem w świat rzeczywisty z wyobraźni jego przeniesione.

Opracowano na podstawie: Władysław Zawadzki, Przewodnik Naukowy i Literacki, t. V, z.8, 1877r.

a) **(3p.)** Wyraż i uzasadnij swoją opinię wobec przedstawionej w tekście koncepcji wystawienia utworu pod tak ścisłym nadzorem jego autora. Posłuż się wyłącznie trzema zdaniami złożonymi różnych typów i podaj ich pełne nazwy.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pełne nazwy zdań złożonych w kolejności ich zastosowania:

.....

.....

.....

b) **(1p.)** Uzasadnij zapis wielką literą wyrazu występującego w zacytowanym związku:

każdej sztuki Fredrowskiej

.....

.....

c) **(2p.)** Z wypowiedzenia podkreślonego w tekście wypisz przykład wyrazów tworzących związek zgody i przykład wyrazów tworzących związek rzędu.

Związek zgody	Związek rzędu
.....	.....

a)	b)	c)
----	----	----

Zadanie 7. (6p.)

Przeczytaj motto utworu *Zemsta*, pochodzące z dzieła Andrzeja Maksymiliana Fredry *Przysłowia mów potocznych*, a następnie wykonaj polecenia związane z treścią i formą zacytowanego tekstu motta.

*Nie masz nic tak złego, żeby się na dobre nie przydało.
Bywa z węża dryjakiew¹, złe często dobremu okazyją daje.*

a) (2p.) Podaj trzy różne cechy charakterystyczne dla struktury składniowej motta.

- .....
- .....
- .....

b) (3p.) Zachowując treść i strukturę składniową motta, zapisz je w wersji językowej bardziej zrozumiałej dla współczesnych odbiorców. Pamiętaj o poprawności zapisu.

.....
.....
.....

c) (1p.) Zapisz współczesne jednowyrazowe odpowiedniki archaicznych, przestarzałych rzeczowników, które często występowały w utworze *Zemsta*.

afekt – .....

splendor – .....

koncept – .....

a)	b)	c)
----	----	----

---

¹ **Dryjakiew** – lekarstwo, maść

Zadanie 8. (4 p.)

W tabeli zamieszczono cztery cytaty świadczące o różnych cechach pewnej postaci z lektury obowiązkowej. Rozpoznaj te cechy i postać, która się nimi charakteryzowała.

Cytat z utworu	Cecha postaci
<i>Powieście obu rycerzy burmistrzów na dzwonie wieży zamkowej.</i>	
<i>Na niebie Jest Bóg... zapomnę, że jest, będę żyła, Jakby nie było Boga.</i>	
<i>Mieszam się – bladnę... Ja się kiedyś zdradzę (...) wszystko się urzekło Na moja zgubę.</i>	
<i>Ja - o! wspomnienie! Wuj nielitościwy Wygnał mnie z państwa, Zagrabił dzielnicę;</i>	

Postać .....

Zadanie 9. (10p.)

Wyobraź sobie, że niespodziewanie przenosisz się w czasy minione. Trwa wiek XIX – czas życia i twórczości Aleksandra Fredry i Henryka Sienkiewicza. Napisz opowiadanie, w którym przedstawisz swoje spotkanie z jednym z tych wielkich twórców naszej literatury – Aleksandrem Fredrą lub Henrykiem Sienkiewiczem. Zastosuj różne elementy ożywiające narrację oraz przywołaj kontekst historyczny i biograficzny.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TREŚĆ 3p.	FORMA 2p.	KOMPOZYCJA 1p	JĘZYK 2p.	ORTOGRAFIA 1p.	INTERPUNKCJA 1p.

BRUDNOPIS